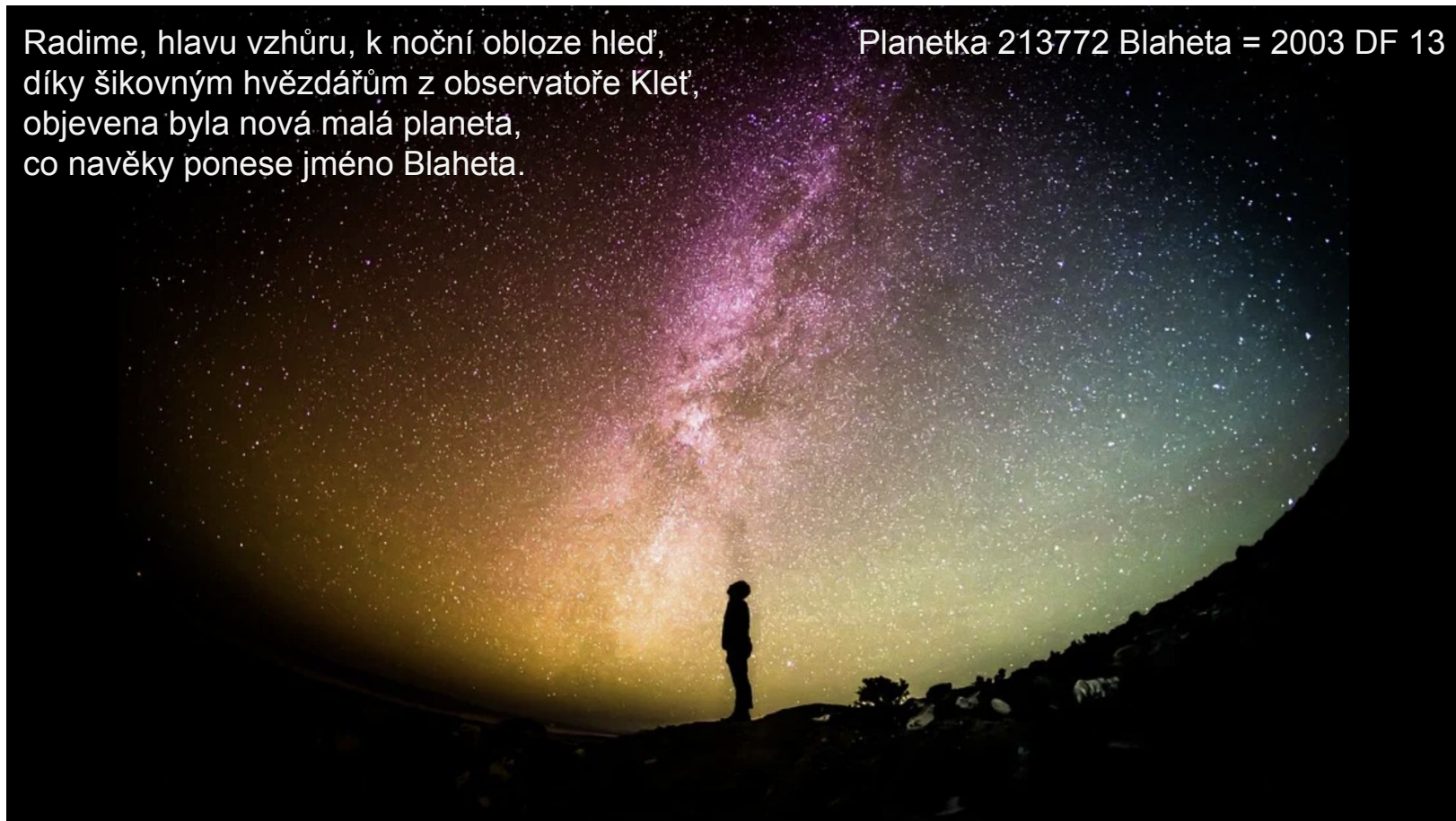

Radíme, hlavu vzhůru, k noční obloze hled',
díky šikovým hvězdářům z observatoře Klet',
objevena byla nová malá planeta,
co navěky ponese jméno Blaheta.

Planetka 213772 Blaheta = 2003 DF 13

Planetka je [malé těleso](#) obíhající kolem [Slunce](#) nebo jiné [hvězdy](#) (tam se zatím tato tělesa jen předpokládají, dosud nebyla objevena žádná planetka u jiné hvězdy), vzhledem k malé [hmotnosti](#) většinou nepravidelného tvaru. Ve [sluneční soustavě](#) se taková tělesa nacházejí zejména v prostoru mezi [Marsem](#) a [Jupiterem](#), v tzv. [hlavním pásu](#). Řada z nich se však nachází i za dráhou [Neptunu](#), kdežto jiné mohou křížit dráhu [Země](#) a dostávat se ke Slunci blíže než naše planeta.

Za planetky se považují obvykle tělesa větší než 100 m. Menší se nazývají [meteoroidy](#). Vede se diskuse o tom, zda mezi planetky také počítat malá tělesa obíhající ve vnější části sluneční soustavy (za dráhou Jupitera) či nikoli.

První planetka byla objevena [1. ledna 1801](#) na palermské hvězdárně [Giuseppem Piazzim](#) a dostala jméno [Ceres](#). V současnosti (k 18. květnu [2019](#)) je známo 541 128 katalogizovaných planetek s dobře určenou dráhou, z toho 21 922 je pojmenováno, jejich počet však neustále rychle roste.

Kdysi byla tato tělesa považována za [planety](#). Když se zjistilo, že se jedná o tělesa ve srovnání se známými planetami velmi malá, začaly být nazývány v angličtině *minor planets*, česky *malé planety*, z čehož vzniklo jejich dnešní české označení *planetky*. Lze se setkat též s původně zavedeným pojmenováním [asteroid](#) nebo i se staršími českými, dnes již zastaralými a prakticky nepoužívanými názvy *planetoida* nebo *planetoid*. Tato pojmenování měla svůj původ ve vzhledu těchto těles (asteroid - hvězdě podobné, planetoid - podobné planetě).

V srpnu [2006](#) byl rezolucí [Astronomického kongresu Mezinárodní astronomické unie \(IAU\)](#) v Praze definován pojem *planeta* a v souvislosti s tím i nový pojem [trpasličí planeta](#). Do této nové kategorie byla přesunuta i jedna z planetek a to (1) [Ceres](#), jedno transneptunické těleso ([136199](#)) [Eris](#) a bývalá planeta (134340) [Pluto](#).

V lednu 2016 byl OSN oficiálně uznán 30. červen (coby připomínka nejvýznačnějšího dopadu kosmického tělesa na Zem v moderní době - Tunguské události 30. června 1908) jako mezinárodní den asteroidů. Jeho smyslem je poukázat na možné hrozby, ale i příležitosti, která tato malá tělesa představují.^[1]

Podle nejstarší teorie planetky vznikly rozpadem nějaké velké planety, která podle [Boodeovy řady](#) měla existovat mezi Marsem a Jupiterem. Celková [hmotnost](#) všech planetek (objevených i předpokládaných dosud neobjevených) však není taková, aby odpovídala i té nejmenší planetě – šlo by o těleso ještě menší než náš Měsíc.

Podle [současné teorie](#) se jedná o [planetesimály](#), jejichž [akrece](#) na planetu byla předčasně ukončena zřejmě gravitačním vlivem Jupiteru.^[2]

Planetky objevené na Observatoři Klet'

Planetky se na Kleti objevovaly na negativěch pořízených 0,63-m Maksutovovou komorou (1977-1996), nebo se objevují na CCD snímcích pořízených 0,57-m zrcadlovým dalekohledem (od 1994) či 1,06-m teleskopem [KLENOT](#) (od 2002). Nové, dosud neznámé planetky je nutné pozorovat ve dvou nocích. Pozorování se poté posílají do celosvětového centra pro planetky při Mezinárodní astronomické unii ([Minor Planet Center, Cambridge, Massachusetts, USA](#)). Tam ověří, zda jsme novou planetku pozorovali skutečně jako první a přidělí jí předběžné označení (např. 1998 HZ₇). Potom je planetku třeba pozorovat delší dobu (1 až 2 měsíce), aby mohla být znovunalezena v dalším roce, až bude opět pozorovatelná ze Země. Když je planetka dobře pozorována alespoň ve čtyřech letech (opozicích), lze jí spolehlivě spočítat dráhu a poté dostane definitivní označení, tj. číslo.

Dnes je celosvětově očíslováno více než 350.000 planetek. Z toho **planetek bylo objeveno na Observatoři Klet'** (mezinárodní označení *046 Klet' Observatory, České Budějovice a 246 Klet' Observatory-KLENOT*), což představuje přední umístění v celosvětové statistice. Většina planetek se nachází v tzv. hlavním pásu planetek mezi drahami Marsu a Jupiteru. Planetky s neobvyklými drahami křížují dráhu Marsu a některé i dráhu Země (typ Amor, Apollo, Aten), a naopak některé obíhají až za dráhou Jupitera a přibližují se až k dráze Neptunu (typ Kentaur). Některé planetky mají synchronní oběh kolem Slunce s planetou Jupiter a nacházejí se v libračních bodech soustavy Slunce-Jupiter (Trojané).

Kromě výše zmíněných očíslovaných planetek má Observatoř Klet' ve svých katalozích stovky dalších planetek, které mají zatím předběžná označení a je třeba získat další přesná měření pro zpřesnění jejich drah.

Například v letech 1996 - 1998 bylo na Kleti objeveno 359 nových planetek. Většina z nich patří do hlavního pásu planetek. K nejzajímavějším objevům patří Trojané v libračních bodech u Jupitera, křížiči dráhy Marsu, planetka 1998HZ₇ typu Griqua s velmi výstřednou dráhou.

Planetky, kterým je spolehlivě určena dráha a je jim v *Minor Planet Center* přiděleno pořadové číslo, mohou být zároveň **pojmenovány**. Jméno navrhuje objevitel, objevitelská hvězdárna či v některých případech pracovník *Minor Planet Center* a schvaluje jej *Committee for Small Body Nomenclature* při III.divizi Mezinárodní astronomické unie (IAU) - **od roku 2000 je vůbec prvním členem (vlastně členkou) této komise z České republiky (i z bývalého Československa) ředitelka klet'ské observatoře Jana Tichá (od roku 2003 je předsedkyní této mezinárodní komise).**

Nejnovější jména publikovaná v roce 2021: (8639) Vonšovský, (12010) Kovářov, (14541) Sacrobosco, (95072) ČVUT, (100728) Kamenice n Lipou, (5327) Gertwilkens, (10026) Sophiexeon, (10035) Davidgheesling, (10037) Raypickard, (10040) Ghillar, (11026) Greatbotkin, (311119) Pacner, (8002) Tonyevans, (44000) Lucka, (213772) Blaheta, (213775) Zdeněkdstál

Planetka (213772) Blaheta = 2003 DF13

Discovery: 2003-02-27 / KLENOT * / Klet' / 246

Radim Blaheta (b. 1951) is a professor in applied mathematics. His main research activities are focused on numerical methods for the solution of direct and inverse methods for partial differential equations and their application in mathematical modeling in geosciences and geoen지니어ing.

in: WGSBN Bulletin 1. #8 (2021 September 20)

Dráhové elementy (213772) Blaheta

Epoch 2021 July 5.0 TT = JDT 2459400.5				Pan
M 51.36623	(2000.0)	P	Q	
n 0.17488189	Peri. 58.51320	-0.87505160	+0.48120363	T = 2459106.78045 JDT
a 3.1669375	Node 150.15706	-0.47203209	-0.82450416	q = 2.8247262
e 0.1080575	Incl. 6.02456	-0.10709998	-0.29771790	
P 5.64	H 15.47	G 0.15	U 0	

From 339 observations at 17 oppositions, 1994-2020, mean residual 0".56.

Last observed on 2018 Dec. 13. Perturbed ephemeris below based on elements from MPO 595916.

Elektronické buletiny komise pro jména planetek a komet (WG-SBN) najdete na webových stránkách International Astronomical Union na: <https://www.iau.org/publications/iau/wgsbn-bulletins/>

Dráhové elementy pak z webu mezinárodního Minor Planet Center: <https://minorplanetcenter.net/iau/MPEph/MPEph.html>

WGGSBN Bulletin

Volume 1, #8 2021 September 20

Published on behalf of the International Astronomical Union (98-bis Blvd Arago, F-75014 Paris, France) by the WG Small Bodies Nomenclature.

ISSN 2789-2603

Cover image: Navigation image of (1) Ceres, obtained by the DAWN mission. Courtesy NASA/JPL-CALTECH.

WGGSBN Bull. 1, #8

Table of Contents

<u>New Names of Minor Planets</u>	5
(5562) Sumi = 1991 VS.....	5
(5563) Yuuri = 1991 VZ1.....	5
(5564) Hikari = 1991 VH2.....	5
(10052) Nason = 1987 SM12.....	5
(10053) Noeldetilly = 1987 SR12.....	5
(10058) Ikwilliamson = 1988 DD5.....	5
(15674) Elfving = 1978 RR7.....	6
(30838) Hitomiyamasaki = 1991 CM1.....	6
(44527) Tonnon = 1998 YC6.....	6
(48756) Yoshiharukuni = 1997 GO28.....	6
(78867) Isakowitz = 2003 QE81.....	6
(84119) Sanitariitaliani = 2002 RF26.....	6
(95760) Protezione civile = 2003 EF41.....	6
(95895) Sebastiano = 2003 HF12.....	6
(111571) Bebevio = 2002 AD13.....	7
(112483) Missjudy = 2002 PA.....	7
(117406) Blasgámez = 2005 AF10.....	7
(124845) Clinteastwood = 2001 TH15.....	7
(141128) Ghyoot = 2001 XR88.....	7
(187447) Johnmester = 2005 WD117.....	7
(213772) Blaheta = 2003 DF13.....	7
(214432) Belprahon = 2005 QA57.....	8
(215023) Huangjiqing = 2009 BR76.....	8
(247821) Coignet = 2003 SN170.....	8
(289116) Zurbuchen = 2004 TQ354.....	8
(435127) Virtelpro = 2007 EE88.....	8
(484734) Chienshu = 2008 YX9.....	8
(526460) Ceciliakoocen = 2006 QY89.....	8
(541842) Amygreaves = 2012 BF24.....	9
(544541) Srholec = 2014 WP73.....	9
(552746) Annanobili = 2010 RN154.....	9

WGGSBN Bull. 1, #8

(555152) Oproiu = 2013 RV94.....	9
(555292) Bakels = 2013 UZ32.....	9
(557045) Nadolschi = 2014 SQ314.....	9
(572217) Dramba = 2008 EA84.....	9
(574546) Kondorgusztáv = 2010 RP180.....	10
(580123) Gedek = 2015 BG20.....	10
<u>Recent Comet Names & Numberings</u>	11
<u>Recently-Assigned Names</u>	11
<u>Recent Numberings</u>	11
<u>Standard Acronyms & Abbreviations</u>	12
<u>Statistics & Links</u>	12
<u>WGGSBN Members</u>	13